

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਅੱਗੇ: ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ.
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, -ਅਪੀਲੈਟ।

ਬਨਾਮ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੁਲੰਦੂਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, -
ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 535 ਆਫ 1982

5 ਅਗਸਤ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227— ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII) — ਧਾਰਾ 3(8) ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਐਕਟ (1974 ਦਾ IV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 2— ਲੰਬਰਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ 'ਚ ਜ਼ਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ— ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਭੂਮੀ ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ— ਲੰਬਰਦਾਰ ਨੇ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਹੋਣ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) — ਅਜਿਹੇ ਲੰਬਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ— ਪਿੰਡ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(8) ਵਿੱਚ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ - ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। 7 ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ? ਡਿਫਾਲਟਰ ਲੰਬਰਦਾਰ— ਅਜਿਹੇ ਲੰਬਰਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ— ਕੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਫਾਲਟਸ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਸੋਧਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(8) — ਕੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ? ਸੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਲੰਬਰਦਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ, ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਫਾਲਟਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ- ਰੈਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਧ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ

ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੰਬੜਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਣ-ਸੋਧੀਆਂ ਧਾਰਾ 3(8) ਅਧੀਨ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੋਧੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬੜ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬੜ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਲੰਬੜਦਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਲੰਬੜਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। .

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2469, ਲੰਬੜਦਾਰ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐੱਮ. ਟੰਡਨ * ਮਿਤੀ 6 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ-ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਆਦਿ

(1) ਐਸ ਚਾਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ (ਫਤਿਹ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ), ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

(5) ਐਸ. ਬਾਜਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏ.ਜੀ. (ਪੀ.ਬੀ.), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4- ਲਈ ਨਿਮੋ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜ:

(1) ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 2469 ਆਫ 1971) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ 6 ਜਨਵਰੀ 1982 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਅਰਜਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ

ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ; ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੰਬੜਦਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ; ਖਜ਼ਾਨਾ,

(2) ਅਸਲ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਛੋਟਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ;

ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਪੱਟੀ ਬੱਗੂ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਗਾਲਿਬ ਕਲਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਜਗਰਾਉਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, 14-804.69 ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਿਫਾਲਟਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ 26 ਜੂਨ, 1970 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 50 ਕਨੋਏ 8 ਮਰੀਏ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਮਾਲ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 14,804.69. ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼; 1887 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਐਕਟ') ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 4 ਮਾਰਚ 1971 ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਰ ਸੀ . ਆਲੀਆ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਐਕਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ।

(3) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਟੀਰੀਅਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ - ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। .

(4) ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1974 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸੋਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਜੋ ਉਸਨੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜ਼ਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ 26 ਜੂਨ, 1970 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਗਬਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1970 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 4 ਮਾਰਚ, 1971 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਅਣ-ਸੋਧਿਆ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਮਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਣ-ਸੋਧਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

1974 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

"ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

(6) ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ,

ਨਾਮੀ ਖੁਲਾਸਾ o(8) ਸੀ .

“ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਡਿਫਾਲਟਰ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ 27 ਜਨਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ; ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 61, 67, 71, 72, 73, 75 ਅਤੇ 77 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਜਿਸਦਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬੜਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਅਣ-ਸੋਧੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ, ਇਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। .

(7) ਟੀ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ: 1974 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦਾ ਇਹ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਾਖੜੀ ਕੀਤੀ. ਸੋਧ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ

ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੋਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਛਾਖੜੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਬਨ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਫਾਲਟਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਰਾਬਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦ ਪਾ ਕੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ "ਡਿਫਾਲਟਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਜਵਾ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੋਣ ਲਈ ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੀ ਸੋਧ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ।

(8) ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧ ਪਿਛਾਹ-ਖਿੱਚੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਣਸੋਧੀਆਂ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 1 ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੀਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਸਲੀਨਾ ਬਨਾਮ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਅਣ-ਸੋਧੀ ਧਾਰਾ (8) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਿਫਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਸੋਧਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਾਖੜੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ।

(10) ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਮਿਤੀ 15 ਮਈ, 1970 ਅਤੇ 4 ਮਾਰਚ, 1971 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਆਈ ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਭਾਰਤੀ ਦੇਵੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3378

6 ਅਗਸਤ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 14— ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ— ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ— ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਿਟਨੈੱਸ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਉਪਰੋਕਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਮਿਆਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਘਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ 28 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ - ਉਪਰੋਕਤ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ- ਕੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠੇਡਰ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਾਕਾਤ - ਕੀ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ (i) ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, (ii) ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਕੀ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।